

Werkgroep Roofvogels Nederland

Vogelbescherming Nederland
Slechtvalkenwerkgroep Nederland
Oehoewerkgroep Nederland
St. Kerkuilenwerkgroep Nederland
STONE, Steenuilenoverleg Nederland
Werkgroep Roofvogels Nederland

Aan Keukenhof
t.a.v. de heer de Vries
Stationsweg 166a
2161 AM Lisse

Baarn, 10 april 2012

Geachte heer De Vries,

Afgelopen paasweekend bezochten wij de roofvogel- en uilenshow in Keukenhof. Hierbij een beoordeling over hetgeen De Valk Roofvogels daar laat zien en vertelt, o.a. afgezet tegen hun eigen uitgangspunten. Op de website van de Werkgroep Roofvogels Nederland is deze brief tezamen met een uitgebreid verslag te vinden onder de titel: "De onzin en leugens van de roofvogelshow in Keukenhof".

U noemde in uw schrijven de volgende uitgangspunten:

* *Duidelijke uitleg dat een roofvogel geen huisdier is.*

In de show vertelt de showgeefster op het moment dat er zo'n tien valkeniershandschoenen aan (kleine) kinderen worden uitgedeeld om een witwangdwerguiltje op te mogen houden, in één zin dat: "Een roofvogel is een roofdier en geen huisdier." Er wordt geen enkele uitleg bij gegeven, de kinderen krijgen het uiltje op de arm. Later krijgen ook ouderen de kans om een roofvogel of uil op de arm te houden. Hiermee stimuleert De Valk Roofvogels het houden van roofvogels en uilen door particulieren en komt zij haar eigen uitgangspunt niet na: er is geen uitleg.

* *Nachtjagers worden op de dag niet gevlogen.*

In de show wordt gewerkt met een Witgezichtdwergooruil (ook wel Witwangdwergooruil). Dit is uitsluitend een nachtjager. Ook verschijnt er een Bengaalse Oehoe, *Bubo bengalensis*, ten tonele. Ook dit is een nachtelijke jager. Overdag rust hij in rotsspleten en in ruïnes op donkere plekken. Sommige systematici beschouwen de vogel als een ondersoort van de Europese Oehoe. Hij jaagt en vliegt vele uren per nacht (König, Weick & Becking. 1999. *Owls, a guide to the owls of the world.*), hetgeen we ook zien bij het telemetrisch onderzoek van de oehoewerkgroep aan Nederlandse Oehoes. De showgeefster vertelt echter aan het publiek dat je aan de kleur van de ogen kunt zien of een uil een dagjager of een nachtjager is: hele lichte ogen betekent een dagjager, dus deze Bengaalse Oehoe is een dagjager. De Nederlandse Bosuil heeft donkere ogen en is dus een nachtjager. Dit is echter niet waar. Nergens is er wetenschappelijk onderzoek dat een dergelijke relatie aantoont. De eerste de beste vogelgids maakt al duidelijk dat het niet klopt. Enkele voorbeelden: Dwergooruil gele ogen: nachtjager, Ruigpootuil gele ogen: uitsluitend 's nachts actief, Laplanduil met gele ogen

is schemeractief. De Valk Roofvogels zegt: "Wij respecteren het natuurlijke ritme van de vogels." We moeten helaas concluderen dat ze dat niet doen. Ze vertellen onzin om daarna met de vogels te kunnen omgaan hoe het hen uitkomt. Ze vertellen deze onzin aan het publiek dat Keukenhof bezoekt.

Alle roofvogels worden natuurgetrouw en los gevlogen.

Dit blijkt onzin. De show begint zelfs met het uitdelen van 10 valkeniershandschoenen aan kinderen in het publiek en later ook aan volwassenen. De vogels vliegen van mens naar mens. Geen roofvogel of uil in het wild zal dat ooit doen. De afstanden die de verschillende vogels mogen vliegen tijdens de show zijn minder dan muizenstapjes voor deze vogels. Dit heeft niets met het gedrag van de vogels in de natuur te maken, waar de vogels juist voor mensen vluchten. De Valk Roofvogels beweert dat de vogels voor de show niet hongerig gehouden worden. Ze eten echter allemaal graag hun stukje vlees op. Dat doen roofvogels en uilen alleen als ze honger hebben. Zodra ze verzadigd zijn, gaat er geen hap meer in. De vogels worden wel degelijk hongerig gehouden om ze zo hun kunstje te laten doen. Wanneer De Valk Roofvogels beweert dat zij de vogels natuurgetrouw vliegen, is dat onwaar.

Gezondheid en conditie van de vogels is erg belangrijk

Een van de vogels waarmee gevlogen wordt is een Giervalk. Terwijl de Giervalk zijn derde rondje vliegt (van ongeveer een paar honderd meter) zegt de showgeefster: "Hij is supergoed op conditie. Anders zou hij dit niet zo kunnen vliegen." Na ongeveer 10 rondjes landt de vogel (hij heeft de loer niet te pakken). Zijn bek staat een beetje open. De showgeefster vertelt: "Zijn bek is los vanwege de geleverde inspanning. In de natuur leveren ze ook die inspanning." Door het werken met de loer is de Giervalk zo goed op conditie: **"Ik kan wel zeggen dat hij een betere conditie heeft dan de Giervalken in de natuur!"** Dit is faliekante onzin. Giervalken in het wild laten echt zien wat het betekent om een goede conditie te hebben. Dat weten we aan de hand van onderzoek waarbij Groenlandse Giervalken met een zender werden uitgerust die alle bewegingen registreren. Die vogels hadden activiteitsgebieden variërend in omvang van **honderden tot meer dan 170.000 vierkante kilometer in één winter**. Wild levende vogels worden afgerekend op hun conditie: natuurlijke selectie heet dat, en het is een strenge leerschool die onvergelijkbaar verder reikt dan een kunstje opvoeren tijdens een show.

Educatie gaat boven showelement

De show in Keukenhof is vooral een circusvertoning, een show waarin het gaat om spannende acts waarbij het publiek als deelnemers betrokken is. Kinderen worden uitgenodigd om mee te werken door bijvoorbeeld een namaakkonijn voort te trekken of een vogel op de handschoen te houden. Dat heeft niets te maken met voorlichting, het is er tegengesteld aan. Het is vermaak.

Nog ernstigere leugens

Op meerdere momenten tijdens de show beweert de showgeefster dat roofvogels en uilen luie vogels zijn. Ze zitten langs de snelweg om makkelijk aan een prooi te komen in de vorm van aas. "Deze vogels zijn ontzettend lui." De woestijnbuizerd vindt het fijn om vlees te krijgen op de handschoen. Dat heeft hij liever dan dat hij zelf moet jagen. Het is stuitend om mensen die de roofvogels en uilen in gevangenschap houden (waar deze dieren niet in staat zijn en nooit in staat zullen zijn om hun natuurlijke gedrag te vertonen) te horen zeggen dat deze vogels van nature luie beesten zijn. Dat zijn ze helemaal niet. Geen enkele wilde vogel kan zich permitteren lui te zijn: eten zoeken en vinden is een dagtaak, bovenop veeleisende bezigheden als ruïen, voortplanting, paarvorming, territoriumverdediging, nestbouw, trek enzovoort.

Neem bijvoorbeeld de woestijnbuizerd die volgens De Valk Roofvogels liever niet jaagt maar

het vlees van de handschoen eet. In Chili (o.a.) leven deze vogels in vrijheid. Wat doen die vogels daar: ze zweven op opstijgende warme lucht (in de zomer 16 % van hun tijd, in de winter 46 %), zeilen op de wind (37 % in de herfst tot 16 % in de zomer). In de zomer zitten ze 64 % van de tijd op een zitpost, in de winter slechts 4 %. Hoezo luie vogels? Nog een paar voorbeelden: Boomvalken die broeden in Duitsland vliegen in het najaar 10.000 km naar hun overwinteringsgebied (zuidelijk Afrika). Daar vliegen ze ook weer zo'n 10.000 km alvorens ze opnieuw 10.000 km terugvliegen naar Duitsland. Gezenderde wespenspiegelmannen in ons land gebruiken een terrein dat varieert in oppervlak van 13 tot 42 vierkante kilometer (Jan van Diermen in De Takkeling 18, 2009), nog afgezien van hun reis heen en terug naar Afrika. Een jonge Oehoe dit jaar (2011) in ons land geboren zit eind september al op 150 km van haar geboorteplaats. (Zie Oehoe weblog). Zenderonderzoek met Kerkuilen leert dat een Kerkuilman in de zomer, als hij jongen heeft, elke nacht 4 tot 6 uur vliegt. De eerste drie uren vliegt en jaagt hij continu en brengt hij de prooien naar het nest. Meestal eet hij daarna pas zelf en zal hij enige tijd rusten, maar niet lang. Bij grote legsels komen de ouders een aantal malen per uur naar het nest om de jongen te voeren. In de winterperiode gaat hij vroeg op stap en heeft hij vaak meer tijd nodig om aan voedsel te komen. Hij vliegt zeker een aantal uren, maar rust vaker. Hij jaagt dan vaak vanaf paaltjes en wacht daar een tijdje om daarna verder te vliegen.

Zenderonderzoek met Haviken geeft inzicht in de tijdsbesteding van deze rovers. Het zenderonderzoek laat precies zien hoeveel minuten ze zitten en hoeveel minuten ze vliegen. De zitperiodes verschillen van enkele secondes tot intervallen van ongeveer 20 minuten. Het komt erop neer dat zij 84 % van de tijd zitten en 16 % van de tijd vliegen. Dit 'zitten' is echter heel anders dan het zitten op een blok bij een valkenier of bij een show. Zij zijn zeer alert en actief terwijl ze zitten: zij zijn aan het jagen.

Het is een gotspe om te zeggen dat roofvogels en uilen luie vogels zijn. Het is ook kwalijk om dit aan het publiek bij een roofvogel- en uilenshow te vertellen om daarmee als het ware je eigen handelen, waarbij je vogels gevangen houdt en afhoudt van hun natuurlijke gedrag, goed te praten. Alle vogels in de vrije natuur bewegen veel meer dan ze ooit in gevangenschap kunnen doen. Bovendien kunnen ze hun eigen keuzes maken: wanneer vlieg ik waarheen, partnerkeuze, vluchten, nestbouw, opvetten, copuleren, badderen, jagen, elke seconde van de dag worden er eigen keuzes gemaakt. De Valk Roofvogels heeft geen verstand van roofvogels en uilen die in de natuur leven en bedienen zich van leugens. Het publiek in Keukenhof wordt bedrogen.

Gevaren bij een roofvogelshow

Een vogel landt op de schouder van een persoon uit het publiek. Het is niet de eerste keer dat zo iets tijdens een show gebeurt en het laat zien dat er serieuze risico's aan roofvogelshows verbonden zijn.

Van de uitgangspunten van De Valk Roofvogels blijft eigenlijk niets over. Het publiek dat Keukenhof bezoekt wordt een loer gedraaid. Tijd voor een beslissing. Wij hopen gauw van u te horen.

met vriendelijke groet,

Hanneke Sevink, mede namens de zes hierboven genoemde organisaties
Voorzitter Werkgroep Roofvogels Nederland
035-5421019